ГОД. I. ВАРНА, 15 ОКТОМВРИ 1910 ГОД. БРОИ 32

Библиотеката

ЦѢНА НА ВѢСТНИКА:
за България годиш. . 6 л.
за 6 мѣсеца . . . . . 3 л.

За странство год. . . 8 л.
За 6 мѣсеца. . . . . 4 л.

Всичко, що се отнася до вѣстника, се адресира: до редакцията на в-къ „Свѣткавица“ — гр. Варна.

СВѢТКАВИЦА

НЕЗАВИСИМЪ ПОЛИТИЧЕСКИ ВѢСТНИКЪ.

ИЗЛИЗА СЕДМИЧНО ВСѢКА НЕДѢЛЯ.

Издатель-Стопанинъ: СЛ. ХРИСТОВЪ.

Тукъ

За об... ...а:
80 ст. на първа ... ница и 50 ст. на четвърта страница за гармонденъ редъ.

За обявления на сѫдебнитѣ пристави се плащ... по 0·4 ст. на дума.

Неплатени писма не приематъ.
Рѫсописи не се връщат...

Георги Желѣзковъ

бивши държавенъ адвокатъ,

се установява на частна практика въ Варна. Писалище на ул. „Ташъ йолу.“ Води и защищава дѣла прѣдъ всички сѫдилища въ царството.

КУРСЪ ПО ДАМСКИ ДРѢХИ.

Отъ 15 т. м. откривамъ едногод. курсъ по горни и долни дамски дрѣхи. Желающитѣ да посѣщаватъ курса да се отнесатъ лично до менъ 4 уч. 5 линия № 10.

М. Матѣева.

Многоуважаеми Г. Г.

Слѣдъ специализирането си въ Виена по художествената фотография, — се установявамъ въ градъ Варна и наредихъ ателието си по най послѣднитѣ изисквания на фотографското изкуство, което отворихъ за публиката отъ 1 априлъ т. г. подъ фирмата

I модерна художествена ФОТОГРАФИЯ

находяща се въ жгловото високо здание на улица „Прѣславска“, срѣщу хотелъ „Парижъ“.

Г. г. граждани, въ ателието ми портретитѣ ще се изработватъ на I-во качествена истинска платина — Коледругъ, Гумидругъ и Матова книга, а така сѫщо ще приемамъ пртрети за уголѣмяване отъ всѣка величина, до два метра фамилни групи, сѫщо ще изработвамъ портрети по желание — върху копринени, атлазени и др. платове, които ще позволяватъ да се ператъ.

Г. г. граждани, посѣтете ателието ми за да се увѣрите че другадѣ неможите намѣри подобна артистична изработка която ще задоволи и най-взискателния посѣтитель.

Посѣтете ателието ми, за да се увѣритѣ още че не трѣбва за напрѣдъ да изпращате портрета си за уголѣмяване въ странство, защото тукъ ще имате по солидна изработка.

Съ почитание:

Захария П. Жейновъ

Фотографъ.

Сѫщия притежатель на Сливенското ателие „НОЖАРОВЪ“.

Всемирна Библиотека

започва да излазя отъ септември.

Дава нѣколко пѫти мѣсечно избрани съчинения на най-бѣлѣжити европейски автори отъ всички литератури, прѣвеждани отъ познати български писатели.

Абонаментъ за 10 № — 3 лева прѣдплатени.

Отдѣлни № съ цѣна 30 ст., се продаватъ изъ всички български книжарници.

Издатель: Ал. Паскалевъ,
булевардъ „Дондуковъ,“ 72, София.

1—3

Продава се кѫща едноетжна, съ двѣ стаи, салонъ, и антре, дворно мѣсто 400 кв. метра, въ индустриалния кварталъ, до фабриката на Ст. Мушановъ.

За споразумѣние до М. Борошовецъ, кръчмаръ.

Д-ръ Никола Трановъ

бившъ членъ на Софийски Апелативенъ Сѫдъ

АДВОКАТЪ

Писалище улица „Сливница,“ домъ Папанчевъ.

Търговци! Рекламирайте стокитѣ си въ в. Свѣткавица

Зовъ за борба!

При откривание засѣданията на Върховния комитетъ, г. Д-ръ Даневъ, шефъ на Прогресивната партия, е произнесълъ твърдѣ бѣлѣжитата политическа рѣчь, която се коментира почти отъ цѣлия независимъ печатъ. Колонитѣ на нашия малъкъ вѣстникъ сѫ твърдѣ тѣсни за да можемъ да дадемъ поне кратки извлѣчения отъ тази хубава рѣчь. Достатъчно е да отбѣлѣжимъ, че, съ свойственната му искренность и пълна вѣщина, г. Д-ръ Даневъ е направилъ едно обстоятелственно изложение на всички ония животрептущи въпроси, които вълнуватъ българското общество. Отрадно е да се констатира, че г. Д-ръ Даневъ е повишилъ тона на своята безпристрастна критика противъ корупцията и пълната анархия, които сѫ [illegible] въ всички отрасли на държавното управление. На свършвание, г. Даневъ се провиква къмъ своитѣ слушатели:

„Бихъ желалъ сѫщо, да оставимъ слѣди слѣдъ себе си, а не само да се докопаме до властьта. Нека властьта да не бѫде идеалъ на никого отъ насъ, а да се вѣрва, че съ засилванието на партията, съ сливанието ѝ съ народа — тя ще се наложи. Тогазъ тя ще стане факторъ, съ който ние ще туримъ край на личния режимъ. И наистина, ако си слабъ и те викатъ на власть — то е проява на личенъ режимъ. Нека добрѣ запомнимъ това, нека стоимъ здраво на позициитѣ: тъй само личния режимъ ще изчезне. Ако на власть ние слѣдваме нашата външна политика, ако си дадемъ трудъ да разведримъ атмосферата, да искоренимъ корупцията, ако не пожалимъ силитѣ си да създадемъ култура въ България, никъкъвъ личенъ режимъ нѣма да остане. Не да декламираме въ опозиция, а на власть да се прѣкланяме, това е недостойно за сериозни политически мъже! Азъ свършвамъ съ зовъ, да испълнимъ всички дългътъ си до край!

Надѣемъ се, че рѣчьта на г. Даневъ ще намѣри отзвукъ въ сърдцата на всички здравомислящи българи. Лансирания отъ него зовъ за борба трѣбва да се посрѣщне радушно отъ всички радѣтели за правда и доброчестина въ нашата страна. Демократитѣ изгубиха вече всички позиции между народа, тѣ не сѫ способни нищо добро да сторятъ за него. Прѣдадени на лѣнность, гешефти и „охранвание“ на долни партизани, тѣ не могатъ по-вече да се справятъ съ важнитѣ политически и економически въпроси, които отъ дълги години чакатъ справедливо разрѣшение. Българското общество гледа съ трепетъ на близкото бѫдѫще, което ни готви нови изненади и тяжести. Вече настойчиво се говори за увеличавание на войската, за увеличавание на бюджета, за увеличавание на данъцитѣ и много още други увеличения. Ако всички тѣзи увеличения сѫ нуждни за напрѣдъка на държавата, правителството помислило ли е поне за моментъ отъ къдѣ ще се взематъ толкова грѣшни български милиони? Ето вече три години, но ний не виж-

даме правителството да е замислило нѣкоя крупна реформа за повдигание производителнитѣ сили на страната. А безъ това, България ще бѫде принудена да тъпче на едно и сѫщо мѣсто и непрѣстанно да натоварва бюджета съ непосилни заеми, които ежегодно се сключватъ въ чужбина. Но дори и да иска, демократическото правителство не може вече нищо добро да стори, защото то се люшка подъ жестокитѣ удари на цѣлия български народъ, когото толкова цинично излъга и изнуди. Въ борбата си съ народа, то губи всѣко равновѣсие и не може да се отдаде на полезотворна дѣйность. Който е „демократъ“ и демагогствува въ опозиция, нека сега бере горчивитѣ плодове на своитѣ лъжи и шарлатании.

Прочее, налага се дългъ на всички български граждани да се проникнатъ отъ дълбокото съзнание, че каравелиститѣ фатално тласкатъ страната къмъ погибель. Умопомрачени отъ своето врѣменно тържество, тѣ се забравиха толкова много, че започнаха по всички линии да конкурират своитѣ побратими — стамболиститѣ.

Стига толкова лъжи и подлости, България е достойна за по-добро бѫдеще. Нека всѣки се притѣче на искренния зовъ за борба и да испълни своя дългъ къмъ Отечеството и народа!

Слабо правителство.

Отъ като България сѫществува като независима държава, ний не познаваме по-слабо правителство отъ днешното. Разбираме *слабо* въ смисъль, че то не е въ състояние да прокара и най-дребната реформа за политическото, културното и икономическо повдигане на страната. Ако и да разполага съ подавляюще болшинство въ Народното Събрание, но въ течение на тригодишното си управление то не е извършило никаква реформа за удовлетворение на ония искания, които бѣха формулирани още отъ блокарскитѣ партии. На какво се дължи тази слабость? Не е мѫчно да се намѣри отговора. Прѣди всичко, демократическата партия бѣше и си остава една отъ най-слабитѣ партии у насъ. Като пое властьта, тя започна да прибира измети на българското общество, тъй нарѣчения „неорганизиранъ народъ.“ Тя пое властьта въ името на нѣкакво общественно мнѣние, което никогашъ не е я посочвало. Още въ първия день отъ властуването ѝ стана извѣстно, че демократитѣ поематъ властьта съ явното съдѣйствие и указание на стамболиститѣ, които се смущаваха отъ призрака на държавния сѫдъ Въ знакъ на благодарность, Малиновъ и Ляпчевъ направиха любезни визити на своитѣ „благодѣтели, каквито се сочеха отъ цѣлокупното бѫргарско общество, като кандидати за черната джамия. Добрия день се познава отъ сутриньта, казва народната мѫдрость. И още отъ първия день заличи, че управлението на държавата е попаднала въ ржцѣтѣ на прѣобразенитѣ, отъ каравелисти въ демократи, влъхви. За да използуватъ облагитѣ на властьта, тѣ се втурнаха въ луди агитации, по градове, села, паланки и колиби, за да лъжатъ и мамятъ гдѣ-годе срѣщнатъ. Това бѣ единъ нечуванъ и невиждан щурмъ за да се открадне гласа на изпирателя. Всѣкой си спомня колосалнитѣ лъжи и обѣщания, които се сипѣха като лава отъ скверните уста на Такевци и Ляпчевци. България не познава по-нахални акробати, които съ пяна на устата потопиха въ грозни лъжи и измами цѣлата страна. Такевъ се въртѣше като сѫщински палячо отъ балкона на Варненската община и свѣше политическия развратъ. Но демагогията само не бѣше достатъчна. Затова днешнитѣ министри прибѣгнаха къмъ още по-неморални срѣдства Маса чиновници, безъ всѣка вина, бѣха изхвърлени на улицата за да се настанятъ „наши.“ Близо 600 селски общини се разтуриха за да се монтира добрѣ изборната машина. Всички градски общини се разтуриха подъ законния претекстъ, че общинскитѣ съвѣтници сѫ се провинили въ груби прѣстѫпления, но отпослѣ нито единъ съвѣтникъ не се даде подъ сѫдъ. Въобще всички държавни и общински чиновници и служащи бѣха се втурнали за тържеството на „демокрацията.“ За голѣма изнената на самитѣ демократитѣ спечелиха на всѣкѫдѣ, останаха снисани и не знаяхе какво да направятъ. Всѣки другъ на тѣхно мѣсто би се опомнилъ за да тръгне въ правия пѫть. Но напразно. Тѣ убиха вѣрата въ народа за силата и мощьта на политическитѣ партии; тѣ засилиха монархизма повече отъ всѣка друга реакционна партия. Никой български президентъ-министръ не е произнесалъ раболѣпнитѣ слова: „съ васъ, за васъ, задъ васъ наасѣкждѣ и всѣкога.“ А тия думи произнесе единъ Малиновъ, който минува за менторъ на властвующата партия. На кѫсо казано, демократическата партия ще остави въ държавното управление печалния спомень на една покварна котерийка, която е минала-загинала като буря, безъ да остави каквито и да било трайни слѣди Вижда се, тази истина се съзнава добрѣ и затова поклонницитѣ на днешното оскандалено правителство не намиратъ покой никѫдѣ. Съ аргументитѣ на безвъзвратното минало, тѣ искатъ да въскресятъ днешното правителство и да го прѣдставятъ като „силно правителство Напразенъ трудъ Днешното правителство е въплощение на котерийна стъта, покварата и явната политическа слабость Единъ жестъ на властораздавача е достатъченъ за да го провали въ дънъ земя. А силнитѣ правителства се радватъ на подругасѫжба. Демократитѣ непрѣстанно се хвалятъ, че тѣ управляватъ съ нѣкакъвъ си морална сила. На всички ни е извѣстно, че тази морална сила се заключава въ лъжата, измами, демагогията и правителственія тероръ Като е така, никой не завижда на демократитѣ, че тѣ се гордѣятъ съ такава *морална сила*, която заключава въ себе си най-грозния позоръ! Другъ би билъ въпроса, ако политическото *безчестие* може да се счита като политическа добродѣтель.

Слѣдъ горѣизложеното смѣло може да се каже, че *консепцията* на демократическата партия за силно правителство е консепция модерна, научна, културна,“ но съ необходимото допълнение, че тази консепция е съ проводена и съ други елементи: лъжата, измамата, демагогията, безподобната сервианость прѣдъ монархизма и стрѣлянето на невинни жени и дѣца вечерь бѣлъ день

Ний се надѣемъ, че е твърдѣ близъкъ денътъ, когато българскитѣ изпиратели ще издадатъ смъртната си присѫда надъ всички мними демократически дѣйци, които нѣматъ нищо общо съ съврѣменната свободолюбива и прогресивна демокрация

Прѣслѣдване противъ в. „Свѣткавица.“

Заведенитѣ противъ редактора на вѣстника ни дѣла, не ни изненадаха: това ний отдавна очаквахме. Въ редътъ на нѣщата е щото демокрагитѣ да се нахвърлятъ върху независимия печатъ, който не прѣстава да ги бичува и да вади на показъ тѣхнитѣ кирливи ризи. Обективни и безпощадни въ своята критика, ний не можемъ да прѣмълчаваме беззаконията, които се вършатъ прѣдъ очитѣ ни.

Извѣстно е на варненскитѣ граждани, че за варненски градски началникъ е назначено едно младо момче, което се провини въ множество нарушения по службата си Въ нашия вѣстникъ се изнесоха маса факти, които го изобличаватъ въ несъмнѣнни прѣстѫпления. Най-възмутителното бѣ това, че варненския началникъ нанесе побой на нѣколко души Въпрѣки всичко това, министра на вѫтрѣшнитѣ дѣла не обърна внимание на всеобщото незадоволство и продължава да закриля този довчерашенъ телеграфистъ. Още по възмутителното е това, че, за угода на раскапалата се демокрация, трѣбваше да се хвърли въ затвора нашия редакоръ. Читателитѣ си спомнятъ, че въ брой 27 на в. „Свѣткавица“ бѣше помѣстено антрефилето една услуга.“ Въ това антрефиле се описваше случката съ една шансонетка, на която варненския началникъ е съдѣйствувалъ да се издаде паспортъ Той се счелъ за наклеветенъ и поискалъ да се заведе углавно прѣслѣдване противъ редакцията ни. Министра на Вѫтрѣшнитѣ Дѣла, безъ да му мисли много-много, разрѣшилъ да се заведе дѣло срѣщу насъ. Миналия понедѣлникъ, 4 октомврий, сѫдебния слѣдователь привлѣче редактора ни въ качеството на обвиняемъ и, за неотклонение отъ сѫдебното слѣдствие, взиска му *десетъ хиляди лева гаранция*. Понеже той не можеше да прѣдстави тутакси такава чудовищна гаранция, веднага биде хвърленъ въ зандана. А отъ досегашната практика на сѫдебно-слѣдственитѣ власти е извѣстно, че дори и за человѣкоубийство — най-тѣжкото прѣстѫпление по Наказателния Законъ — не се е вземала такава извънредна мѣрка. Редактора ни г. Слави Христовъ обжалва постановленнето на сѫдебния слѣдователь прѣдъ варненския окр. сѫдъ; на 6 октомврий сѫда разгледа жалоата, измѣни постановлението и намали гаранцията на двѣ хиляди лева. Но очевидно е, че и

ЕДИСОНЪ.

Името на Едисона е извѣстно въ цѣлия свѣтъ До сега никой човѣкъ колкото него не е спомогналъ толкова за прогреса на човѣшката раса. Милиони хора и билиони долари сѫ употрѣбени за разни прѣдприятия, които неговия ленний и неговата индрустрия сѫ създали. Славата на Едисона е велика и неговитѣ многобройни изобрѣтения ще останатъ за вѣчни врѣмена. Името на Едисона е не само една славе но и една легенда въ историята на новия свѣтъ.

Да раскажемъ нѣкои анекдоти изъ живота на Едисона.

* * *

Едисонъ, както много други учени, е твърдѣ захласнатъ. Както расправятъ, първия день на женидбата си, вечерьта той забравилъ, че се е оженилъ.

Слѣдъ свършване свадбенната церемония, той отвелъ жена си въ кѫщи и казалъ:

— Почакай малко и ми позволи да отида въ лабораторията си за четвьртъ часъ: има да прегледамъ нѣщо и ще се върна.

Единъ отъ свадбаритѣ, минувайки случайно прѣдъ ателието, гдѣто младоженика работялъ, съгледалъ свѣтлина и помислилъ, че нѣкои хайдути сѫ влѣзли да го обератъ; затова той влѣзълъ въ лабораторията, гдѣто сварилъ великия изобрѣтатенъ дълбоко вдаденъ въ своитѣ работи.

— Какво правите тукъ, нещастнико? извикалъ му той.

— Нали виждате, азъ работя . . .

— Вий работите, въ деньть на вашата свадба, когато вашата жена и вашитѣ гости ви чакатъ? . . . .

Едисонъ се ударилъ по челото, подигналъ се и извикалъ:

— Наистина . . . . . Азъ бѣхъ забравилъ, че съмъ се оженилъ!

Вѣрваме че отпослѣ той по-често си е спомнялъ за г-жа Едисонъ.

* * *

Другъ дребенъ фактъ отъ сѫщия родъ.

Неговото послѣдньо развлѣчение датира отъ прѣди единъ мѣсецъ. Великия мѫжъ излѣзълъ на расходка за четвьртъ часъ съ намѣрение да даде и едно писмо на пощата. Като стигналъ до пощата, той бръкналъ въ джеба си, измъкналъ кутийката на очилата си, затворилъ я внимателно и я пусналъ въ пощенската кутия. Като се завърналъ въ лабораторията си, той потърсилъ очилата си навсѣкждѣ и разбралъ какво е станало съ тѣхъ едва когато намѣрилъ писмото си.

* * *

Изобрѣтенията на Едисона очудватъ свѣта.

Прѣди нѣколко врѣме единъ американски вѣстникъ съобщаваше. че той изнамѣрилъ нѣкаква нова риза. която може да се носи цѣла година безъ да се пере. Тази извънредна риза била снабнена съ единъ пластронъ отъ 365 тънки листове; материала на тѣзи листове била позната само на Едисона.

Вѣстника не обаждаше дали има *специални ризи и за високоснитѣ години*.

Тѣзи ризи били твърдѣ практични, защото ежедневно трѣбвало да се къса по единъ листъ отъ пластрона.

Множество вѣстници възпроизвели тази история и, съ обикновенна наивность, американския народъ повѣрвалъ на расказа Съ стотина писма започнали да вълятъ у Едисона.

Мнозина испратили чекове и банкноти съ поржка да имъ се изпрати новата рока. И отъ други държави започналъ да пооучва писма. Уморенъ отъ тѣзи писма и отъ многобройни поржчки, Едисонъ билъ принуденъ да обяви официално, че пуоликата е била заблудена отъ вѣстницитѣ.

* * *

На свършекъ, да отбѣлѣжимъ една чудноватость на Едисона.

Най чудното въ този великъ изобретателъ който революционира условията на съврѣменния животъ, то-вѣ е, че той самичекъ се ужасява отъ нѣкои открития, които въ миналитѣ вѣкове сѫ възбуждали адмирация и ентусиазмъ.

Тъй напримѣръ, Едисонъ никакъ не можелъ да търпи часовницитѣ.

Единъ день като му прѣдставили едно дѣте, обладанъ отъ своята идея фиксъ, Едисонъ извикалъ:

— Най вече, дѣте мое, да не носишъ часовникъ!

Интересно е да се отбѣлѣжи, че великия изобретатель. който не иска да види часовникъ, нито да чува шума му, е именно човѣка, който изнамѣри телефона, този бичъ за живота на толкова чиновници.

Прѣди да съобщи своето откритие, Едисонъ би трѣбвало да помисли за толкова хиляди нещастници, които при звъна на телефона по двайсеть пѫти на часъ скачатъ отъ мѣстото си.

Истина е, че великия изоретатель вече съвсѣмъ е оглушалъ; та и той е станалъ жертва на своето изобретение.

тази гаранция не бѣ съобразна съ закона Затова, г. Сл. Христовъ подаде частна жалба и противъ опрѣдѣлението на варненскій окр. сѫдъ. Въ сѫбота, на 9 октомврий, русенскій апелативенъ сѫдъ разгледалъ жалбата на г. Сл. Христовъ и намалилъ гаранцията само на *триста лева.* Защитника на г. Сл. Христова, въ рѣчьта си прѣдъ апелативний сѫдъ, силно е упрѣкналъ органитѣ на сѫдебната власть, които сѫ се показали прѣкалено строги. Гражданитѣ се убѣждаватъ въ печалната истина, че закона за несмѣняемостьта още не е прокудилъ страхътъ отъ българскитѣ сѫдии. Както и да е, но ний сме доволни отъ справедливото опрѣдѣление на апелативний сѫдъ; то трѣбва да послужи за добъръ урокъ на варненскитѣ сѫдии, които трѣбва да иматъ по-другъ критерий, когато се касае за свободата на единъ гражданинъ, провиненъ въ най обикновенно политическо прѣстѫпление. Ние се въздържаме отъ по нататъшни критики, защото още питаемъ що-годѣ вѣра въ българското правосѫдие. Ако тази вѣра не ни сгрѣваше, ний бихме казали твърдѣ много горчиви думи, за които сигурно би ни се изисквало двайсеть хиляди лева гаранция.

Заявяваме на своитѣ жестоки гонители, че никакви прѣслѣдвания не сѫ въ състояние да ни спрѫтъ въ неравната борба; колкото повече ни прѣслѣдватъ, толкозъ повече ний ще се боримъ съ жаръ и ревность, защото правдата е на наша страна и защото не е далечъ деньтъ, когато адептитѣ на афераджийската партия ще бѫдатъ поставени на заслуженитѣ имъ мѣста.

За сега толкова.

Изъ Варненския затворъ.

Въ най хубавата часть въ центра на града, сѫществува единъ безплатенъ конакъ — варненски окрѫженъ затворъ. Спокойния погледъ на множеството и гузния на малцинството поглежда каменното здание съ желѣзни рѫшетки на прозорцитѣ безъ да има възможность да узнае какво се върши вѫтрѣ. Общественото нѣма възможность да проникне въ тази мистерия, обаче прокурорския паркетъ не само че има, но и негова длъжность е да стори това. Въпросъ е, обаче, какъ тази власть изпълва този си дългъ наложенъ ѝ отъ законитѣ на страната. До м. Априлъ т. г. за директоръ на затвора е билъ А. Филовъ, братъ на извѣстния демократически поетъ Храбрий. Самата тази родственость показва партизанското назначение на лицето за директоръ. Съ самото си сѫпване, фамозния директоръ си турилъ за задача да обира на едро и дрѣбно всѣки попадналъ въ коша арестантинъ. Безъ да изброяваме стотината дребни примѣри, ние ще се спремъ само на печалния фактъ, който се установи само при една ревизия отъ страна на прокурорския паркетъ. Извѣстно е на варненската публика, че прѣзъ м-цъ февруарий единъ арестантинъ избѣга като остави ключара Н. Игнатовъ въ кръчмата съ оканицата на масата. Този случай стрѣсна прокурорския паркетъ и бѣ наредено слѣдъ твие и ревизия на Филова. Отъ слѣдствието се установи, че избѣгалия затворникъ е билъ изведенъ изъ затвора отъ ключара по заповѣдь на директора, а отъ ревизията:

1) Липса 8,000 лв. арестантски пари, дадени на съхранение на Филова, съгласно правилника на затвора.

2) Липса залозитѣ на прѣдприемачитѣ по продоволствието на затвора.

3) Липса на митатата отъ продажбитѣ, отъ които 80% директора даже не записалъ на приходъ.

4) Липса на сумитѣ за 7 мѣсеца задържани отъ служащитѣ за наложени секвестри.

5) Установява се, че директора е изнудвалъ арестуванитѣ Несимъ Геронъ и Ю. П. Ангеловъ.

6) Установява се, че арестантитѣ винаги сѫ ходили по разходка изъ града и сѫ пиянствували въ затвора.

7) Установява се, че директора е ношувалъ въ затвора съ малолѣтни арестанти безъ лампа.

8) Установено е, че директора е водилъ арестанти да му копаятъ бостана и

9) Установено е, че прѣдприемача е доставялъ романски газъ, вмѣсто батумски и машинно масло, вмѣсто дървено.

При наличностьта на толкова факти прокурора се задоволилъ съ арестуването на единъ ключаръ и двама уволни, а за директора се задоволи само да поиска уволнението му, което стана едвамъ къмъ края на м. априлъ.

Това положение на нѣщата се дължи на слабия контролъ. Разгърнете рогистра на затвора и вий на всѣкѫдѣ ще намѣрите еднообразни прокурорски бѣлѣжки: „и днесъ посѣтихъ затвора и всичко намѣрихъ въ изправность.“

Горнитѣ факти показватъ, че и демократитѣ не сѫ правили и не правятъ никакъ въ изборъ при назначаване на чиновници. Който се обяви за демократъ, ако и да е послѣденъ крадецъ, той се настанява на държавната трапеза. Системата за „охранване на наши“ е напълно усвоена отъ властвуващата партия. Не сѫ виновни нещастници като А. Филова, а виновни сѫ тѣхнитѣ патрони, които гледатъ на държавата като на дойна крава. Но случаи, като горния, не ни удивляватъ, защото демократитѣ строго сѫ рѣшили да „охраняватъ“ всички свои хора.

Проходящъ арестантъ.

ХРОНИКА

Царя въ Варна.

Той пристигна и се настани въ Евксиноградъ, гдѣто щѣлъ да се бави нѣколко дни. И той бяга отъ задушливата афераджийска атмосфера, която царува въ София. Демократическия аферизмъ е грозна проказа, отъ която всѣкой трѣбва да се пази. Вѣроятно по тази причина царя се отказалъ да открива и сесията на Народното Събрание.

Нещастни демократи! Всѣкой ги прѣзира, всѣкой ги плюе, всѣкой бяга отъ тѣхъ! Но у тѣхъ всѣко чувство на срамъ и достоинство е притъпено, затова си закриватъ главата като нѣкоя камилска птица, та да не виждатъ окрѫжающия ги позоръ. Види се, наближило е врѣмето за лопата!

Калугери отъ Португалия въ Варна.

Научаваме се, че отъ 7 тѣхъ хиляди калугери и калугерици, които сѫ прогонени отъ португалската република — около 2 000 души били на пѫть за Варна, отгдѣто щѣли да бѫдатъ прѣснати изъ страната ни.

Старини.

Още не е почнато съ водопроводнитѣ разкопи и ето една находка, която показва, че при прѣдстоящитѣ водопроводни разкопи, сѫ за очакване богати археологични находки. При поправката на канала въ Охридска улица били намѣрени двѣ парчета камъни съ латински надписъ и една голѣма плоча съ турски надписъ. Тритѣ камъка сѫ прѣдадени на нашия музей, благодарение на Д-ръ Ив. Стойковъ.

Обиръ.

Понедѣлникъ вечерьта, неизвѣстни крадци се промъкнали въ дюкяна на М. Ховосапиянъ, подъ военния клубъ, и задигнали тютюнъ за около 300—400 лв. Чудно е какъ може да става обиръ на такова лично мѣсто, когато наблизо се намира и полицейски постъ. Ако се не лъжемъ, и миналата година М. Ховосапиянъ бѣ обранъ. Налага се на полицията да бѫде по бдителна, защото въ града ни на често ставатъ кражби и обири.

Бисери отъ правосѫдие.

1) Д. О. бившъ стражаръ осѫденъ за опитъ на убийство отъ Варн. Окр. Сѫдъ на *6 год. и 8 мѣс.* Понеже е апелиралъ дѣлото, опрѣдѣлено му е гаранция *1300 лв.*

2) В. Чиновникъ въ параходна агенция, обвиненъ за опитъ на убийство, пуснатъ на свобода съ *300 лв. гаранция.* Той е безъ затвърдено мѣстожителство и по естеството на работата си, има всички удобства да избѣга.

3) Z. Германецъ, обвиненъ въ фалшификация и злоупотрѣбление суми, пуснатъ на свобода подъ гаранция отъ 100 лв. Той нѣма затвърдено мѣстожителство и нищо не го задържа въ България.

4) А. редакторъ на Демократически вѣстникъ, за обида чрѣзъ печата по искано му е гаранция 100 лв., той е съ незатвърдено мѣстожителство, а на нашия редакторъ за подобна обида му е поискана 10,000 лв. гаранция. Той е семѣенъ, коренъ Варненски жител, ни най-малко съмнѣние не може да сѫществува за отклонение, когато първия има всички удобства да стори туй. Защо тогава на демократическия редакторъ се взима 100 лв. гаранция, а на нашия редакторъ 10,000 лв. Има ли справедливость и логика?

Сѫдение на стамболиститѣ

Почти всички столични вѣстници съобщаватъ, че доклада на анкетната комисия билъ подъ печатъ, че Народното Събрание въ тази сесия щѣло да се занимае съ въпроса за сѫдението на стамболиститѣ. Ний не даваме никаква вѣра на тия съобщения, и стоимъ на твърдото убѣждение, че стамболиститѣ нѣма да бѫдатъ сѫдени. И то *по твърдѣ понятни причини.* Прѣди всичко, демократитѣ и до день днешенъ не сѫ дали сериозно опровержение на широко распространената мълва, че, още при поемането на властьта, тѣ сѫ поели и безчестния ангажиментъ да не сѫдятъ стамболиститѣ. Отъ друга страна, по безчестнитѣ си дѣла, демократитѣ се приравняватъ напълно съ стамболиститѣ. Щомъ е така, най добрѣ ще бѫде единъ и сѫщъ държавенъ сѫдъ да се занимае съ дѣлата на еднитѣ и другитѣ.

Кѫдѣ отива свѣта?

Още отъ заведения противъ Галилея процесъ се знае, че земята не е центръ на вселенната (което е твърдѣ унизително за нашето честолюбие) и че всички планети се въртятъ съ нея около великия златенъ фаръ — Слънцето.

Ако обърнете рѣчника на френската академия, ще прочетете че „полюситѣ сѫ крайни точки на неподвижната ось на земята глобусъ.“ Какъ може да се мисли за неподвижностьта на единъ прѣдметъ, който лѣти около слънцето съ една бързина отъ 180,000 километра въ часъ? Значи, земята търчи хилядо пѫти по-вече, отколкото най бързитѣ аероплани.

По-напрѣдъ нѣкои вѣрваха, че нашата разходка въ пространството е ограничена и че слънчевата система е единъ неподвиженъ планетодромъ, гдѣто ежедневно минуване прѣзъ едно и сѫщо мѣсто. Между това, нищо подобно. Днесъ се знае, че слънцето, далечъ отъ да бѫде неподвижно между безбройнитѣ звѣзди, то се движи съ всичкия си кортежъ отъ планети, съ изумителната бързина 20 х. метра въ секунда, къмъ единъ пунктъ на съзвѣздието Лира, която е съсѣдка на Вега. Вечерно врѣме всѣкой може да вижда тази хубава сѣверна звѣзда, къмъ която ний търчимъ, както блѣсти на земята, подобно на блѣдникъвъ сапфиръ.

Колкото за методитѣ, посрѣдствомъ които сѫ добити тия резултати, тѣ сѫ твърдѣ точни. Само че твърдѣ трудно е да се изкажатъ въ нѣколко реда. Достатъчно е да се знае, че тѣ сѫ основани върху етюда за видимитѣ прѣмѣствания на звѣздитѣ. Тѣзи прѣмѣствания едва се забѣлѣзватъ по причина на далечното растояние Вземете напримѣръ ней-близката до насъ звѣзда Лаландъ; тя отстои на 64 трилиона километра далечъ отъ земята; а при всичко, че нейната дѣйствителна бързина спрямо насъ е по-голѣма 30 километра на секунда, тя се прѣмѣства въ тѣчение на една година четри стотинъ пѫти по слабо отколкото диаметра на пълната луна.

Поетитѣ отдавна ни казватъ, че ний отиваме . . . гдѣто отива всѣко нѣщо, гдѣто отива листа на розата и листа на лавровото дърво. Трогателно, но неопрѣдѣлено. Днесъ астрономията ни показва, че ний търчимъ къмъ Вега. За да изминемъ пѫтя, който ни раздѣля отъ тази звѣзда, потрѣбни сѫ тъкмо 400,000 години.

Но видимия ходъ на слънцето въ пространството не е съвършенно проволненъ; вѣроятно той е една моментна перспектива на въртѣние, което — около нѣкой незнаемъ центръ — притѣглюва слънцето, както то притѣглюва нашата земя. Ний имаме сериозни основания да мислимъ, че такова е истината.

Но онова що знаемъ съ точность, тое, че слънцето е една изгубена капка грандиозния ручей отъ звѣзди, които покриватъ млѣчния пѫть. Спорѣдъ античната легенда, този пѫть билъ направенъ отъ нѣколко капки млѣко, които дѣтето Херкулесъ капналъ когато сучелъ отъ Юнона. А въ сѫщность, млѣчния пѫть единъ купъ отъ единъ милиардъ звѣзди. За да достигнатъ лъчитѣ имъ до насъ, съ триста хиляди километра бързина въ секунда, потрѣбни сѫ около 125 вѣка. Тъй щото чудесата, които ни распраятъ тия лъчи, сѫ твърдѣ далечъ по врѣме и пространство. Звѣздитѣ, които днесъ виждате, може би да сѫ исчезнали отъ тогова, когато човѣчеството не е имало история.

Въ тази звѣздна пропасть, гдѣто трѣптенията на свѣтлината смѣсватъ настоящето и миналото, земята слѣпо прислѣдва своего крѫгообразно движение. И въ това има нѣщо символично; защото, въ това вѣчно движение тя извиква благородно всичкитѣ сили, които си оспорватъ материята и живота: миналото и бѫдѫщето и този хармоничанъ ходъ на прогреса, който тласка къмъ свѣтлината сокътъ на душитѣ и цвѣтята.

Шарлъ Нордманъ.

Въ чужбина.

Всѣкидневнитѣ пити въ въздухоплаването ни донисатъ нови и грандиозни успѣхи.

Прѣди двѣ седмици, управляемия балонъ Clément-Bayard прѣдприелъ едно пѫтешествие отъ Парижъ до Лондонъ. Тръгналъ на 6½ часа сутриньта, набързо той се издигналъ на 400 метра и полетялъ право къмъ Булонъ, гдѣто спрялъ за малко. Сетнѣ той пакъ полетялъ, прѣминалъ Ламаншкия протокъ и въ единъ часъ слѣдъ обѣдъ стигналъ въ Лондонъ гдѣто благополучно слѣзълъ на опредѣленото мѣсто.

Сѫщия день, въздухоплавателитѣ Винмаленъ и Леганьо, придружени всѣки съ по единъ пѫтникъ, отлетя

ли съ своитѣ биплани за да спечелятъ премията сто хиляди лева, обѣщани отъ Френския отомобилъ клубъ на оня въздухоплаватель, който би отишелъ отъ Парижъ до Брюксель и обратно. И двамата успѣли да стигнатъ до белгийската столица; а на другия день Винмаленъ сполучилъ, безъ нѣкои особни затруднения, да се върне обратно въ Парижъ.

Най-сетнѣ, единъ другъ излѣтъ, още по смѣлъ, билъ прѣдприетъ отъ американеца Уелманъ. Съ огромния си управляемъ балонъ *Америка* той замислилъ да прѣхвъркне Атлантическия океанъ. За нещастие на смѣлия въздухоплаватель, опита му излѣзълъ несполучливъ. Слѣдъ прѣминуване на 500 километра, колкото е растоянието отъ София до Варна, той билъ принуденъ да спре, слѣдъ което едва билъ спасенъ отъ единъ океански параходъ

Въздухоплавателната каука дава ежедневни жертви, но това ни най малко не спира човѣшкитѣ усилия къмъ пълното завладяване на въздуха. И не е далечъ день, когато управляемитѣ балони и аеропланитѣ ще се усъвършенствуватъ напълно за да принасятъ цѣнни услуги на человѣчеството.

Фабрика „ЯГОДА“, Гара Шуменъ

за винени коняци, мастики, вермутъ, битери, ликьори и др.

на

Маринъ П. Паскалевъ & С-ie

Единствена въ България конячна фабрика съ двойна парна дестилация и най модерна филтрация.

Цѣноразписъ при поискване — франко. 8—15

Важно извѣстие

за г-да търговцитѣ.

Съобщавамъ на г-да търговцитѣ, че вече ми пристигнаха въ

ПЕЧАТНИЦАТА „ПРОСВѢТА“

повече отъ 100 вида най разнообразни букви и орнаменти за

бланки, фактури, полици, чекове, търговски тефтери, циркуляри и пр.

Поржчкитѣ изработвамъ, по желание, съ два и повече цвѣта

СЪ СЪВЪРШЕННО НАМАЛЕНИ ЦѢНИ.

За улеснение на г-да търговцитѣ, снабдихъ печатницата си съ **телефонъ № 254** и държа винаги на тѣхно разположение човѣкъ за прием. и прѣд, поржчкитѣ.

Съ Почитание:
Слави Христовъ.

ЛИТОГРАФИЯТА

на

П. ЗЕНГИНОВЪ & С-ie — ВАРНА,

е снабдена съ всичкитѣ принадлѣжности: моторъ и специалисти работници; приема да изработва по най-модеренъ начинъ: акции, чекове, полици, фактури, бланки, всѣкакъвъ видъ етикети, визитни карти, свадбени билети, торбички за брашно, мишени за войската, корици за тетрадки и блокове, реклами и всички други литографически работи.

Съ най-износни цѣни

Работа чиста, бърза и гарантирана.

Съ почитание: **П. Зенгиновъ & С-ie.**

ЛОНГЛАЙФЪ (ДЪЛГИЯТЪ ЖИВОТЪ)

ПРѢДСТАВИТЕЛСКА КЖЩА

ЯНАКИ ХР. ЯНАКЕВЪ

ВАРНА.

ЛОНГЛАЙФЪ Лонглайфъ ЛОНГЛАЙФЪ

Най-добрия афтоматически апаратъ за прѣчистване въздуха.

Най-високи награди

Прѣпоржчанъ отъ докторитѣ.

Най-главна необходимость!

Нуждата отъ прѣчистване въздуха, никой не може да оспорва, ПИТА СЕ, обаче, кое е най-доброто и ней-сигурно срѣдство за това. ОТГОВОРЪТЪ Е: да се озонира т. е. да се вкара по нѣкакъвъ начинъ ОЗОНЪ въ разваления въздухъ на помѣщението.

Благотворното влияние на озона върху организмътъ познава всѣки, горѣ-долу, интелегентенъ човѣкъ и нѣма нужда да се спирамъ върху това.

Като прѣпоржчвамъ всеизвѣстния апаратъ за прѣчистване въздуха, чрѣзъ озониране наречентъ „ЛОНГЛАЙФЪ“ (дълъгъ животъ), който е введенъ вече въ 48 държави на свѣта, удостоенъ е съ най-голѣмитѣ награди и е обсипанъ съ хиляди похвали и благодарности. Азъ цитирамъ една незначителна часть отъ безбройнитѣ благодарствени писма на най-видни авторитети.

1). *Отъ канцеларията на НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО ИМПЕРАТОРЪ ФРАНЦЪ ИОСИФЪ I отъ Австро-Унгария:* „Съобщаваме Ви, че Негово Величество благоволи да приеме за употрѣбление апарата „ЛОНГЛАЙФЪ“ и че той дѣйствува отлично.“

2). *Отъ докторския клубъ въ Виена:* „Ще се трудимъ чрѣзъ прѣпоржчване да способствуваме за разпространението на прѣвъзходния Ви апаратъ „ЛОНГЛАЙФЪ.“

3). *Отъ дирекцията на Военното училище* въ Цара (Далмация): „Тъй като купения прѣди една година апаратъ „ЛОНГЛАЙФЪ“ ни напълно задоволи, молимъ да ни се изпратятъ нови 62 апарата комплектъ чрѣзъ пощенски колети по 5 кгр.“

4. *Отъ професоръ Dr Erasche,* деканъ на медицинския факултетъ отъ Виенския университетъ: „Напълно съмъ доволенъ отъ апарата „ЛОНГЛАЙФЪ.“

5). *Отъ Dr Bogdan* въ Виена: „Познавамъ отличнитѣ качества на вашия апаратъ „ЛОНГЛАЙФЪ“ и ще го прѣпоржчамъ най-горѣщо въ кржга на моитѣ пациенти и познати.“

6). *Отъ болницата „ФРАНЦЪ ИОСИФЪ I“ въ Bielitz:* „Молимъ да ни изпратите още 15 апарата, за прѣчистване въздуха „ЛОНГЛАЙФЪ“ и пр. пр. още хиляди благодарности.

Всички запитвания, поржчки и др. се отправятъ до единствения рѣдставитель и дѣпозиторъ на ЦАРСТВОТО БЪЛГАРИЯ

ЯНАКИ ХР. ЯНАКЕВЪ — ВАРНА.

Български проспекти се изпращатъ безплатно.

Д-ство „Ръшителность“ въ Варна

има фабрика за работене на модерни мобели, врати прозорци и всѣкакъвъ видъ столарски издѣлия.

Има складъ на ГОТОВИ МОБЕЛИ въ дюгеня на г. Апостолидисъ, ул. „Аспарухъ“, близо до „Пазаръ Парушъ“.

Приема и поржчки.

Работа солидна и изящно хубава. 6—10

Важно за г-да строителитѣ

Христо П. Овчаровъ

Гара Шейтанджикъ.

Съобщавамъ на г-да строителитѣ, че се установихъ въ гара Шейтанджикъ и открихъ собствена кариера за прочутитѣ и удобрени отъ самото Министерство на Общ. Сгради, Шейтанджишки камани, отъ които доставлявамъ на износни цѣни, като: цокъль, стъпала, подпрозорци, булдуари, парапети, плочи за постлане дворове и др.

За спорезумѣние отъ провинцията направо до менъ, а за града Варна, до **Петръ П. Овчаровъ & С-ie.**

Съ почитание:

9—10 Христо П. Овчаровъ.

Печатница „Просвѣта.“ Варна.